

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bono Sodalitatis Partheniæ, Et Officiis Sodalium Erga Deiparam Patronam

Bourgeois, Jean

Antverpiæ, 1622

Cap. 6. De affectibus pijs, in recitatione Rosarij concitandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48699)

Gratitudo: *Magnificat anima mea Dominum.*

Paupertas: *Reclinavit eum in praesepe, quia non erat ei locus in diversorio.*

Patientia: *Ecce pater tuus & ego dolentes querebamus te.*

Misericordia: *Vinum non habent.*

Constantia: *Stabat iuxta crucem Iesu mater eius.*

Cuius merito passionis ac crucis filij tui hasce nobis virtutes obtine, ô pientissima Mater, vt tuam illis expressam virtutibus vitam si non proxima, at remota certè consecremur imitatione, per eamque ad caelestis gloriae societatem attingamus. Amen.

C A P V T VI.

De affectibus pijs in recitatione Rosarij concitandis.

TRibus vitæ spiritualis gradibus, siue tribus illis celebratis viis, purgatiuæ, illuminatiuæ, vnitivæ, quibus hæc terna Rosarij mysteria possunt accommodari, tres

tres respondent affectus eximij, cōpunctio, admiratio, exultatio. Etenim elucēt in hisce mysterijs summa Dei potentia, sapientia, & bonitas. Ex Dei potentia cōpunctio, ex sapientia admiratio, ex bonitate nascitur exultatio. Ac prima quidē harum affectionum propria est tiro-
num & incipientium; altera proficien-
tium; tertia perfectiorū. quamquam in omnes æquē hominum spiritalium clas-
ses, in omnesque promiscuē vias cadere,
& vniuersim ex omnibus quoque my-
sterijs deduci posse videntur tres istæ cō-
templatiuorum hominum affectiones.
Alia vulgò receptior affectuum partitiō
est, penes quam mysteriorum horū dis-
tributio & appellatio facta est, de qua
Latinus Poëta:

Hinc metuunt, cupiuntq̄, dolent, gaudentq̄.

Gaudium, est boni præsentis; spes, ab-
sentis; dolor, mali præsentis; metus, im-
minentis. Quas affectiones vti vitiosas
ægritudines animi, Stoici penitus con-
uellendas censent; Peripatetici, mode-
randas; nostri, in rectam potius dirigen-
das viam, & in rebus exercendas; quæ ho-

minem deceant, quæ sint honestæ & salutares. Penitus eas conuellere, idem sit quod hominem ex homine tollere; moderari, quod concitatis equis in deuo loco & præcipiti frenos iniicere: abs rebus inutilibus noxiisque ad honestas salutaresque traducere, id omnino Christiani & Parthenij Sodalis officium est. Atque ubi quæso purius, sincerius, solidiusque gaudeat, quam commemoratis illis primis Verbi incarnati mysteriis suæque salutis primordiis, quam audito Euangelij bono nuntio de sua totiusque generis humani redemptione, quam in terris nato Salvatore, oblato in templo, ibidemque post duodenni ab amantissima Matre post triduum reperto? Dolor autem & luctus qui potest esse salutarior, magisque secundum Deum expetendus, quam qui de Christi Domini passione & morte indignissima & acerbissima colligitur? si quis in nobis est humanitatis sensus, si Filij Dei Salvatoris cruciatus acerbissimos, si Matris afflictissimæ dolores ad nos pertinere censemus, qui possumus hæc luctuosa memorare mysteria,

steria, & non eodem illo quo maternum pectus effossum fuit, mœroris gladio transuerberari? Spes autem & metus quibus in bonis malisue rectius collocentur, quàm extremis illis, summis alterius vitę sempiternis? Fuit magni Regis elogium, *Nec spe, nec metu*: rerum caducarum quę tempore concidunt atque effluunt, rectissimè; at sempiternorum bonorum malorumque, *Et spe & metu*. Spe bonorum, metu malorum commoueri oportet; speranda gloria, metuenda pœna sempiterna. Duo sunt vbera sponsæ ex interpretatione S. Bernardi, Congratulatio & compassio, iuxta illud Apostoli, *Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus*; quę in hisce sacris mysterijs cum fructu & sensu pietatis velut exugenda præbentur, dum in primis gaudij Beata Mater gratulationem exigit: *Congratulamihi mihi, quia cum essem paruula, placui Altissimo, & de meis visceribus genui Deum & hominẽ*. in secundis luctus compassionem: *Ne vocetis me Noëmi, id est, pulchram; sed vocate me Mara, id est, amaram, quia amaritudine valdè repleuit me Omnipotens*. at in

Serm. 10.

Rom. 12. 15

In offic. Ecclesiast.

Ruth. 1. 20.

ter-

tertijs gloria, spem nostram & expectationem exsuscitat, quæ filij imprimis merito, tum sua quoque nitatur ope & intercessione, confidere nos in sese iubet assumpta, & ad dexteram Saluatoris filii in empyreo cælo cōsidente Domina ac Regina: *Qui mihi ministrat, me sequatur, & ubi ego sum, illic sit & minister meus. Saluatore expectamus, qui reformabit corpus humilitatis nostræ configuratum corpori claritatis suæ.* Dum igitur veniat Saluator, & in suâ ac Beatæ Matris aulam cælestem nostraducat, dum futuræ illi vitæ clarus vtriusque conspectus, & plena deitatis fruitio reseruatur; interim in hisce sacris mysterijs castæ sint deliciæ nostræ, hîc nostræ lætitiæ tristitiæque versentur, hîc spes & expectationes finiantur. Ac prima quidem illa lætitiæ tristitiæque affectio, congratulatio, & compassio ex obiecta nuda cuiusque mysterij facillimè gignitur historia. Hæc verò si penitiùs inspicatur, ex adiunctis circumstâtiis mox aliæ salutare enascentur affectiones. Si, quorum salutis causa gesta sint ea mysteria, quibus bono & emolumento

Ioan. 12.
v. 26.
Philip. 3.
21.

cesserint, inspiciamus; mox orietur compunctio & confidentia, cum ad expianda peccata nostra Deuseffectus homines eas omnes quas repræsentant mysteria, gesserit atque pertulerit; vt nos è peccatorum, mali dæmonis, mortis erutos dirissima seruitute, in filiorum Dei libertatem assereret, vberemq; gratiam, qua cælestis regni adiremus hereditatē, largē & benignē conferret. Si verò supremam diuinæ personæ maiestatem attendamus, & Saluatoris latentem sub humanitate diuinitatē, arctissimo eiusdem hypostaseos illi nexu colligatam; si Virginis quoque Matris incomparabilē puritatem, sanctitatem, virtutem, dignitatem: Exorietur admiratio, quo præcipuē in iis mysteriis vtriusque deiectio maior elucescet. Si modum rationemq; qua singula perfecta sunt mysteria, perquiramus; illustria ad imitandum omnium exempla virtutum, humilitatis, patientiæ, mansuetudinis, obedientiæ, fortitudinis, constantiæ, & charitatis inexhaustæ comperiemus, quarum desiderio & studio vehementiùs incendamur.

306 DE OFFIC. SODAL. PARTH.
mur. Denique (longum sit enim omnes
piarum affectionum fontes vberimos
hic demonstrare) si quo charitatis affe-
ctu suscepta atque obita ea sint myste-
ria, quo tum Saluator, tum clemētissima
Mater immenso quodam amore aduer-
sus nos exarserint, cū eas res gererent
aut tolerarent, in singulis mysteriis pau-
lō attentius expendamus; nisi stipites si-
mus & saxei, ad aliquam animi gratifi-
cationem, mutuumq; vicissim red-
hibendum amorem incitabimur, cū
amor amore rependi debeat, eumque
præcipuè reposcant hi nostræ salutis a-
mantissimi parentes, omniumque nobis
auctores bonorum. Princeps omnium
affectionum est amor, ceterarum origo
& scopus, principium & finis, radix &
fructus eximius; vt ignis igne, sic amor
amore succenditur, nihilque perinde
valere potest ad animos nostros aduer-
sus Christum Dominum & Sanctissimā
Matrem inflammandos, quàm si atten-
tius expendamus quis fuerit eorū in nos
ardentissimus, immensus & inexhaustus
amor. Tum ad ipsam gaudij magnitudi-
nem,

nem, doloris acerbitatem in hisce mysterijs perspiciendam hic amor maximè est obseruandus, qui filij aduersus matrem, matris aduersus filium extiterit: vt enim origo, sic & mensura est amor cæterorum affectuum. Ex earum, inquit S. Augustinus, personarum amissione quæ nobis necessitudine aliqua sunt coniunctæ, tantum necesse est vratur dolor, quantum hæserat amor. Et verò in nos quoque maior huius sacri gaudij dolorisq; copia dimanabit, quo Saluatori & SS. Matri amore propiores & coniunctiores fuerimus. Verùm quis vlla suspicione consequatur quàm immensus filii Saluatoris aduersus matrè, matris aduersus Deum filium amore exarsit, cùm vulgaris quoque maternus amor vix satis æstimari queat? Si bona quæpiam mater, bonusq; filius tam impensè se diligunt; quantum dilexerit, quantum dilecta fuerit hæc optima mater, quæ sola mater, sine patris terreni consortio salua fuit integritate, summa semper in filium Deum, conditorem ac redemptorem suum, à quo tot eximijs affe-

21. de Civ.
uit. c. 26.

308 DE OFFIC. SODAL. PARTH.
affecta esset beneficiis, obseruantia, quã
ipse Filius ab æterno delegerat matrem,
omnibusque gratiæ cumulauerat orna-
mentis, expertem omnis culpæ iam à
primo conceptu omni sanctitate & vir-
tute complebat! Quæ fuit huius quoque
filij aduersus amantissimam matrem tã
sui obseruantem, tã amantem, tam omni
amore dignam, mutua beneuolentiæ at-
que obseruantię significatio! iam quan-
tum ex hisce mutuis flammis, mutuoque
tot annorum suauissimo conuictu amo-
ris conflagrauit incendium! O si ex eo
scintillula quæpiã in frigida corda desi-
liat, si hoc sancto diuini amoris igne cor-
riperemur, & ardentem quoque Deum
nostrum hominem effectum nostri cau-
sa, vel infantem puerumue in gremio
Matris, vel extrema perferentem tor-
menta, vel resurgentem, & beatæ nobis
iter immortalitatis sanguine suo con-
signantem, eodemque directo virtutum
tramite præeuntem, tum illius causa Ma-
trem amantissimam omni beneuolentiã
complectamur! O quàm tunc præclarè
nobiscum ageretur, quàm ex hisce my-
sterio-

steriorum Rosarijs fructū reportaremus
eximium! Si tener est & mollis amor ad-
uersus Deum infantem vtero adhuc ma-
terno clausum, aut de matris collo & cæ-
lesti pendentem vberē puerū, eundem &
adolescentē in templo aut intra priuatos
Nazarenę cellæ parietes; aduersus tener-
rimam Virginem puerperam sinu suo
Deum fouentem, brachijsque amplexā-
tem, aut cum puero Deo versantem: for-
tis erit & constans aduersus eundem no-
stræ salutis opus per indignissima ac a-
cerbissima supplicia perseverāter ad vs-
que mortē exequentem; aduersus Dei-
param ad crucis filij pedem animo for-
tissimo stantem, extremumque excipiē-
tem spiritum, etsi mœroribus omnibus
esset oppressa. Verūm planè spiritualis,
cælestis, diuinusque euadet hic amor,
cū in eundem feretur resurgentem, at-
que ascendentem in cælum, in idemque
domicilium Matrem & anima & cor-
pore assumentem, & eam coram omni
cælesti curia diademate sempiterni regni
sui supremo coronantem, cū à sacro-
sancta eius humanitate in deitatem pla-
nè

nè commigrabit, vniusque futurae vitæ immortalis desiderio succendetur, cum ad vnum Christi Saluatoris & Beatæ Matris in cælesti gloria conspectum adspirabit.

CAPVT VII.

De actibus fidei, spei, & charitatis, alijsq; internis in recitatione Rosarij usurpandis.

CUm Rosarij decadibus quindecim quindena sint assignata mysteria, dum interea preces Dominica & Angelica voce percurruntur, duplex iniri potest ratio ea mysteria commentandi. Vna, si quaque decade mysterium ei respondens generatim & confuse meditando pertractemus, & vbi affulserit cælestis illustratio, vbi concitata fuerit affectio pietatis, illic tantisper hæreamus. Altera, si mysterium istud ad quaque decadem in decem puncta partiamur, vt singula singulis Angelicis salutationibus ex ordine respondeant, obiterque